

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Vyučovací předmět: **Pracovní výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časová dotace pro výuku pracovní výchovy činí v 6.-9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá ve školní třídě či na školním pozemku formou soutředěného vyučování provázaného miniprojekty. Součástí jsou též návštěvy nejrůznějších výstav a také spolupráce s neziskovými organizacemi

Hlavním cílem výuky je vést žáky k osvojení základních pracovních návyků a dovedností, používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci v běžném životě, organizování a plánování své práce. Důležitou součástí je též vytváření pozitivního vztahu k práci a také nést zodpovědnost za kvalitu své práce. Předmět pomáhá rozvíjet poznávání okolního světa, rozvíjet sebedůvěru, chápání práce jako příležitosti k seberealizaci.

Žáci se učí poznávat, že technika jako součást lidské kultury je vždy spojena s pracovní činností člověka, a že je důležité uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a technologické kázně.

Důležitou součástí je také orientace v různých oborech lidské činnosti a příprava žáků pro volbu vlastního profesního zaměření a na celoživotní vzdělávání.

Vzdělávací obsah je určen všem žákům, tedy chlapcům i dívkám. Zaměřuje se na praktické dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku, nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Koncepce vzdělávání vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a v širších souvislostech.

Žáci pracují ve skupinách, střídají jednotlivé činnosti, řeší problémové úkoly, získávají aktivní vztah k ochraně životního prostředí a utváří počáteční vědomí o individuálních možnostech každého člověka při řešení ekologických problémů.

Učí se pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (např. samostatná práce, skupinová práce, frontální výuka, projekty, práce na zahradě, vycházky..)

Hodnocení žáka sleduje schopnost aplikovat získané dovednosti a vědomosti, schopnost pracovat s informacemi, schopnost formulovat a obhajovat vlastní názory, schopnost spolupracovat. Hodnocení se opírá o výsledky vlastních prezentací a míry zapojení do spolupráce.

Vyučovací předmět je úzce spjat s dalšími předměty:

Občanská výchova: lidové zvyky, tradice, řemesla, profesní orientace, trh práce

Fyzika: fyzikální zákony pomáhající k usnadnění práce, elektřina

Výtvarná výchova: estetické cítění, rozvoj fantazie

Chemie: vlastnosti různých materiálů

Tělesná výchova: správné zásady hygieny

Přírodopis: léčivé rostliny, druhy půd, okrasné byliny, dřeviny, pokojové rostliny

Výchova ke zdraví: zdravá životospráva, volba povolání

Prolínání průřezových témat:

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se nedílnou součástí základního vzdělání. Vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků, vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka.

MKV- povědomí o etnických a kulturních skupinách, smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci,

VDO- zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně, schopnost komunikovat

OSV- rozvoj dovedností a schopností, porozumění sebe samého a druhých lidí, dobré vztahy k dalším složkám životního prostředí, umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých životních situací, zlepšování klima třídy, mezilidských vztahů,

EGS- schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním měřítku, nacházet společné znaky a odlišnosti jednotlivých kultur

EV- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí, přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí, získává informace o ekologické problematice, kriticky zvažuje a domýšlí možné důsledky

MV- zpracování, vyhodnocování a využití podnětů přicházejících z médií

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel: - zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů

- vede žáky, aby pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u žáků v hodině

Žák: - poznává smysl a cíl učení

- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel: - zajímá se o náměty

- klade otevřené otázky

Žák: - promýšlí pracovní postupy

- učí se chápat, že se při práci bude setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení

- poznatky aplikuje v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel: - zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují

- vede žáky, aby brali na sebe ohledy

Žák: - učí se správnému technologickému postupu

- při komunikaci používá správné technické názvosloví

Kompetence sociální a personální

Učitel: - podle potřeby pomáhá žákům

- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

Žák: - účinně spolupracuje

- podílí se na utváření příjemné atmosféry
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- dodává sebedůvěru

Žák: - respektuje pravidla při práci

- dokáže přivolat pomoc při zranění
- chápe základní ekologické souvislosti, chrání a oceňuje naše kulturní dědictví

Kompetence pracovní

Učitel: - vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů

- pozoruje pokroky
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli

Žák: - dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci

- používá bezpečně a účinně nástroje, materiály a vybavení

- dodržuje technologický postup, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí